

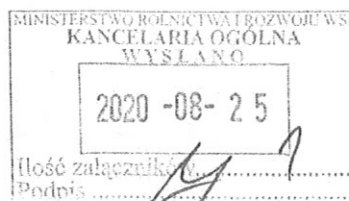
- KOPIA -

Warszawa, 24.08.2020 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

K.kjp.092.2.2020

**Pan
Tomasz Matyszczak
Dyrektor
Śląskiego Oddziału Regionalnego
Agencji Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Sobieskiego 7
42-200 Częstochowa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 3 i art. 9 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020¹ w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (dalej: Ministerstwo) przeprowadziło w dniach 21.02.-15.03.2020 r. kontrolę w Śląskim Oddziale Regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Częstochowie (dalej: ŚOR w Częstochowie), ul. Sobieskiego 7, 42-200 Częstochowa.

Zakres kontroli obejmował proces przyznawania i wypłaty pomocy na operacje typu "Modernizacja gospodarstw rolnych" w ramach poddziałania "Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych" objętego PROW 2014 - 2020, w okresie od 2015 r. do zakończenia kontroli.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Biura Kontroli Ministerstwa: _____ główny specjalista oraz, _____ - główny specjalista.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 217

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224

I. Ocena skontrolowanej działalności

W zakresie objętym kontrolą dotyczącym przyjmowania wniosków o przyznanie pomocy (dalej: wopp) przez ŚOR w Częstochowie nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości.

Kontrola stwierdziła prawidłowe przyznanie punktów oraz potwierdziła, że liczba przyznanych punktów, w odniesieniu do każdego poddanego badaniu kontrolnemu wniosku, jest tożsama z liczbą punktów na listach rankingowych, wyznaczających kolejność przyznania pomocy w ramach poddziałania.

W wyniku kontroli stwierdzono, że terminy dotyczące wzywania podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy do usunięcia braków we wopp i uzupełnień zostały zachowane. W zakresie dokonywania oceny racjonalności kosztów oraz ustalania kwoty pomocy nie stwierdzono uchybień lub nieprawidłowości. Nie stwierdzono uchybień w zakresie terminowości obsługi wopp.

Zidentyfikowane uchybienie dotyczące terminu przekroczenia wysłania informacji o odmowie przyznania pomocy miało charakter błędu systemowego agencji płatniczej w systemach zarządzania i kontroli, zaprojektowanych w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi zasadami i przepisami. Przy weryfikacji wniosków o płatność (dalej: wop) nie stwierdzono uchybień w postaci przekroczenia 3 miesięcznego terminu na rozpatrzenie wniosku.

W zakresie wybranego do kontroli priorytetowego zagadnienia dostępności i jakości usług publicznych oraz sprawności instytucji państwa, ze szczególnym uwzględnieniem sygnałów obywatelskich, ŚOR w Częstochowie podejmuje działania w celu zapewnienia sprawnej i profesjonalnej obsługi wnioskodawców oraz poszerzenia wiedzy producentów rolnych dotyczącej dostępnej pomocy inwestycyjnej.

II. Ustalenia kontroli

1. Przyjmowanie wniosków o przyznanie pomocy

W naborach przeprowadzonych w latach 2015-2018 złożono w ŚOR w Częstochowie łącznie 1097 wopp (w tym: na rozwój produkcji psianek obszar A - 14, rozwój produkcji mleka krowiego obszar B - 91, rozwój produkcji bydła mięsnego obszar C - 35, związany z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu obszar D - 957 wniosków).

Czynnościami kontrolnymi objęto 8 spraw, dokonując wyboru próby metodą losową z wykazu złożonych i rozpatrzonych wniosków dostarczonego przez Oddział, w tym 6 załatwionych pozytywnie oraz 2 sprawy załatwione odmownie. W próbie kontrolnej znalazły się 2 sprawy z naboru wniosków ogłoszonego w 2016 r., 2 sprawy z naboru w 2017 r. i 4 sprawy z naboru w 2018:

Lp.	Znak sprawy	Status sprawy	Etap realizacji
1.	OR12-65000f	wniosek załatwiony pozytywnie	wypłata całości pomocy
2.	OR12-65000f	wniosek załatwiony pozytywnie	wypłata części pomocy
3.	OR12-65000	wniosek załatwiony pozytywnie	wypłata całości pomocy
4.	OR12-65000f	wniosek załatwiony pozytywnie	wypłata części pomocy
5.	OR12-65000f	wniosek załatwiony odmownie	_____
6.	OR12-65000f	wniosek załatwiony pozytywnie	brak wniosku o płatność
7.	OR12-65000f	wniosek załatwiony pozytywnie	wypłata całości pomocy
8.	OR12-65000f	wniosek załatwiony odmownie	_____

SOR w Częstochowie podczas kontroli administracyjnej wniosków o przyznanie pomocy (dalej: wopp) i wniosków o płatność (dalej: wop) w ramach kontrolowanego poddziałania stosował procedury:

- Obsługa wniosku o przyznanie pomocy dla poddziałań: 4.1, 5.1, 5.2, 6.4 w ramach PROW na lata 2014–2020 KP-611-369-ARiMR (wersja 2z, 5z, 7z, 8z);
- Obsługa wniosku o płatność dla poddziałania 4.1, 5.1, 5.2, 6.4 PROW 2014-2020 KP-611-379-ARiMR/1/z, KP-611-379-ARiMR/3/z;
- KP-611-382-ARiMR/1/z Monitorowanie terminowości składania wniosków o płatność dla poddziałań: 4.1, 5.1, 6.4,
- Instrukcja realizacji czynności kontrolnych w ramach PROW 2014-2020.

2. Przyjmowanie wniosków o przyznanie pomocy

Warunki przyznawania pomocy na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” określają przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1371 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem” oraz książka procedur KP-611-369-ARiMR Obsługa wniosku o przyznanie pomocy dla poddziałań: 4.1, 5.1, 5.2, 6.4 w ramach PROW na lata 2014–2020 KP-611-369-ARiMR (wersja 2z, 5z, 7z, 8z).

Zgodnie z § 10 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia postępowanie w sprawie przyznawania pomocy wszczyna się na podstawie pisemnego wniosku złożonego przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w terminie trwania naboru wniosków, ogłoszonym przez Prezesa ARiMR

W wyniku kontroli stwierdzono, że wszystkie wopp zostały złożone w terminie ustalonym w ogłoszeniu o naborze wniosków, tj. w 2016 r. 31.03. - 29.04.2016 r.; w 2017 r.: 29.06. - 28.07.2017 r. a w 2018 r.: 19.02.-20.03.2018 i 28.06.-27.07.2018 r., do dyrektora OR ARiMR właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa:

OR12-6500f

OR12-65000-

OR12-65000-

OR12-65000-

OR12-65000-

OR12-65000-

OR12-65000-

OR12-65000-

Każdorazowo, w przypadku żądania, organ dokonywał potwierdzenia złożenia wopp na piśmie, zgodnie z art. 63 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego. Załączniki do wniosku były składane w formie kopii dokumentów potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika ARiMR lub podmiot, który wydał dokument lub poświadczonych przez notariusza.

Wszystkie kontrolowane wopp wraz z załączonymi dokumentami zostały opatrzone pieczęcią wpływu do ARiMR, datą wpływu wniosku oraz zostały podpisane w miejscu do tego wyznaczonym przez osobę przyjmującą wniosek, zgodnie z § 12 ust. 5 rozporządzenia.

W zakresie objętym kontrolą dotyczącym przyjmowania wopp przez ŚOR w Częstochowie nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości.

3. Ustalanie kolejności przysługiwania pomocy

3.1. W ramach ustalania kolejności przysługiwania pomocy kontrolerzy przeanalizowali przyznawanie punktów na podstawie kryteriów wyboru w poszczególnych obszarach: a) rozwój produkcji psia, b) rozwój produkcji mleka krowiego, c) rozwój produkcji bydła mięsnego, d) związany z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu.

OR12-6500 - 5,0000 (za zwiększenie skali produkcji - 1 pkt, za zmianę profilu produkcji - 1 pkt, za wiek młodego rolnika (do 40 lat) - 3 pkt).

OR12-65000- - 11,1077 (za inwestycje służące ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu - 5,1077, za wiek młodego rolnika (do 40 lat) - 3 pkt, za wzrost średniej rocznej liczby krów w stadzie - 1 pkt, za średnią roczną liczbę krów stadzie - 2 pkt).

OR12-65000- - 5,8498 pkt (za inwestycje służące ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu - 3,8498 pkt, za średnią roczną liczbę krów stadzie - 2 pkt).

OR12-65000- - 4,4118 pkt (a inwestycje służące ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu - 2,4118, za średnią roczną liczbę krów stadzie - 2 pkt).

OR12-65000- - 5,8125 pkt (za inwestycje służące ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu - 4,8125, za obszar operacji - 1 pkt).

OR12-65000- - 12,1632 pkt. (za inwestycje służące ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu - 3,1632, za wiek młodego rolnika (do 40 lat) - 3 pkt, za wzrost średniej rocznej liczby loch w stadzie - 5 pkt, za średnią roczną liczbę krów stadzie - 1 pkt).

OR12-65000-_____)- 8,000 (za zwiększenie skali produkcji - 1 pkt, za udział podmiotu w systemie rolnictwa ekologicznego - 4 pkt, za wiek młodego rolnika (do 40 lat) - 3 pkt, za wzrost średniej rocznej liczby krów w stadzie - 1 pkt, za średnią roczną liczbę krów w stadzie - 2 pkt).

OR12-65000-_____)- 7,6098 (za inwestycje służące ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu - 5,6098, za średnią roczną liczbę krów w stadzie - 2 pkt).

Kontrola stwierdziła prawidłowe przyznanie punktów oraz potwierdziła, że liczba przyznanych punktów, w odniesieniu do każdego poddanego badaniu kontrolnemu wniosku, jest tożsama z liczbą punktów na listach rankingowych, wyznaczających kolejność przyznania pomocy w ramach poddziałania.

4. Weryfikacja wniosku i wzywanie ubiegającego się podmiotu do usunięcia braków we wniosku o przyznanie pomocy oraz wniosku o płatność

4.1. Według § 15 ust. 1 rozporządzenia, gdy wopp nie spełnia innych niż określone w § 14 ust. 1 i 3 wymagań lub został nieprawidłowo wypełniony, ARiMR wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.

Zgodnie zaś z § 15 ust. 1 a, jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie usunął wszystkich braków, wzywa się go ponownie, w formie pisemnej, do usunięcia pozostałych braków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

4.2. W ramach obsługi wopp, poddano kontroli pisma informujące o wymaganych uzupełnieniach do wniosku oraz terminie przedłożenia brakujących informacji, dokumentów i oświadczeń. Pisma te skierowano do 8 podmiotów (2 - jednokrotnie, 6 - dwukrotnie), były one formułowane w sposób jasny i wyczerpujący, zawierający opis uzupełnień niezbędnych, aby możliwe było dalsze rozpatrywanie wniosku.

OR12-65000-_____)- wezwano do uzupełnienia 10.11.2016 r. - uzupełniono 30.11.2016 r.

II wezwanie 16.02.2017 - uzupełniono 6.03.2017 r.

OR12-65000-_____)- wezwano do uzupełnienia 24.10.2016 r. - uzupełniono 11.11.2016 r.

II wezwanie 1.02.2017 - uzupełniono 6 i 7.02.2017 r.

OR12-65000-_____)- wezwano do uzupełnienia 25.01.2018 r. (odb. 30.01.2018 r.); uzupełniono 12.02.2018 r. i 19.03.2018 r.

OR12-65000-_____)- wezwano do uzupełnienia 25.02.2018 r. - uzupełniono 28.02.2018 r., 29.03.2018 r.

OR12-65000-_____)- wezwano do uzupełnienia 21.08.2018 r. - uzupełniono 26.09.2018 r., II wezwanie 30.05.2019 - uzupełniono 3.7.2019 r., odmowa.

OR12-65000-_____)- wezwano do uzupełnienia 14.03.2019 r. - uzupełniono 22.07.2019 r. oraz ponownie 19.11.2019 r.

OR12-65000-_____)- wezwano do uzupełnienia 2.07.2018 r. - uzupełniono 1.08.2018 r.

OR12-65000- [redacted] wezwano do uzupełnienia 22.03.2019 r. - uzupełniono 9.04.2019 r. oraz wezwano ponownie 4.11.2019 r. - brak uzupełnienia do 20.11.2019 r., odmowa.

W wyniku kontroli stwierdzono, że terminy dotyczące wzywania podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy do usunięcia braków we wopp i uzupełnień zostały zachowane.

W przypadku sprawy: OR12-65000- [redacted] w Karcie weryfikacji wniosku o przyznanie pomocy nie umieszczono podpisów osoby weryfikującej i nadzorującej.

Podobnie w przypadku sprawy: OR12-65000- [redacted] w Karcie weryfikacji wniosku o przyznanie pomocy nie umieszczono podpisów osoby weryfikującej i nadzorującej, nie umieszczono również dat weryfikacji w całej Karcie, Karta identyfikacji ryzyk nadużyć finansowych nie została podpisana przez osobę weryfikującą.

W przypadku sprawy: OR12-65000- [redacted] w Karcie weryfikacji wniosku o przyznanie pomocy nie umieszczono podpisów osoby weryfikującej i nadzorującej, nie umieszczono również dat weryfikacji w całej Karcie.

W pozostałych 5 przypadkach działania odnotowane zostały w kartach weryfikacji wniosków poprawnie.

W każdym przypadku w karcie weryfikacji wniosku poprawnie odnotowano działania z postępowania o uzupełnienie.

We wszystkich przypadkach został dotrzymany wyznaczony termin na wniesienie uzupełnienia.

4.3. W ramach obsługi wop poddanych czynnościom kontrolnym, pisma informujące o wymaganych uzupełnieniach/poprawkach lub konieczności złożenia wyjaśnień do wniosku oraz terminie ich przedłożenia, skierowano do 5 podmiotów (3- jednokrotnie, 2 - dwukrotnie).

W wyniku kontroli zostało ustalone, że w odniesieniu do obsługi wop: OR12-65000- [redacted] i OR12-65000- [redacted] Karta K-2/379 Identyfikacja ryzyk nadużyć finansowych nie została powtórnie wypełniona przez osobę zatwierdzającą, jak również nie została opatrzona datą i podpisem osoby zatwierdzającej, niezgodnie z trybem weryfikacji określonym w procedurach.

W odniesieniu do wniosków: OR12-65000- [redacted] i OR12-65000- [redacted] ze względu na odmowę udzielenia pomocy, nie składano wniosków o płatność, natomiast w przypadku wniosku OR12-65000- [redacted] e nadszedł jeszcze termin jego złożenia - nie została jeszcze podpisana umowa o udzieleniu pomocy.

OR12-65000- [redacted] złożono wop: 20.06.2018 r., wezwano do uzupełnienia 3.7.2018 r. - uzupełniono 19.07.2018 r. i 13.08.2018 r., zlecenie płatności 11.09.2018 r.

OR12-65000- złożono wop: 25.04.2019 r., wezwano do uzupełnienia 28.05.2019 r. - uzupełniono 26.06.2019 r. II wezwanie 2.07.2019 - uzupełniono 18.07.2019 r., zlecenie płatności 29.07.2019 r.

OR12-65000- - złożono wop: 2.08.2018 r., wezwano do uzupełnienia 14.08.2018 r. uzupełniono 26.08.2018 r.

OR12-65000- - złożono wop: 22.10.2018 r., wezwano do uzupełnienia 9.11.2018 r. - uzupełniono 22.11.2018 r. i zlecenie płatności 18.12.2018 r.

OR12-65000- r złożono wop: 2.08.2019 r. wezwano do uzupełnienia 13.08.2019 r. - uzupełniono 10.09.2019 r. i zlecenie płatności 13.09.2019 r.

W zakresie objętym kontrolą dotyczącą weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy i wzywania podmiotu do usunięcia braków we wopp nie stwierdzono nieprawidłowości, lecz jedynie uchybienia związane z brakiem dat i podpisów osoby weryfikującej i zatwierdzającej, natomiast we wop zidentyfikowano uchybienie polegające na niewypełnieniu Karty weryfikacji przez osobę zatwierdzającą, jak również nieopatrzeniu jej datą i podpisem osoby zatwierdzającej, co było niezgodne z trybem weryfikacji określonym w procedurach.

We wszystkich przypadkach został dotrzymany wyznaczony termin na wniesienie uzupełnienia.

5. Ustalanie kwoty pomocy w zależności od obszaru wsparcia, którego dotyczy wnioszek o przyznanie pomocy

5.1. Zgodnie z art. 48 ust. 2 pkt e rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z dnia 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.), kontrole obejmują w szczególności te koszty: „(...) o których mowa w art. 67 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, z wyłączeniem wkładów rzeczowych i amortyzacji, weryfikację racjonalności przedstawionych kosztów. Weryfikacji podlega przedstawiona fakturami rynkowa wartość maszyn i urządzeń rolniczych będących przedmiotem pomocy, nie pomniejszona wartością odpisów amortyzacyjnych określających zużycie składników majątku beneficjenta. Wartość wkładu rzeczowego (np. składników majątkowych gospodarstwa) nie tworzy wartości projektu będącego przedmiotem pomocy.

Koszty ocenia się za pomocą odpowiedniego systemu oceny, takiego jak koszty referencyjne, porównanie różnych ofert lub w ramach komitetu oceniającego.

Według § 7 ust. 5 rozporządzenia, gdy wysokość kosztów kwalifikowalnych w zakresie danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji przekracza wartość rynkową tych kosztów ustaloną w wyniku oceny ich racjonalności, przy ustalaniu wysokości pomocy uwzględnia się wartość rynkową tych kosztów.

5.2. W wyniku kontroli zostało ustalone, że:

- w objętych kontrolą wnioskach, dokonano oceny rynkowości kosztów poszczególnych zadań wchodzących w zakres operacji, poprzez sprawdzenie cennika producenta wskazanego przez wnioskodawcę oraz porównanie z cenami tożsamyh produktów (maszyn, urządzeń, usług,) oferowanych przez konkurencyjnych sprzedawców/wykonawców,
- z przeprowadzonej oceny sporządzano notatkę służbową, według wzoru notatki z KP-611-369-ARiMR (wersja 2z, 5z, 7z), do której załączono dokumentację potwierdzającą źródło wyceny (np. wydruki ze stron internetowych producentów, cenniki producentów), podpisaną przez osobę weryfikującą,
- telefonicznie weryfikowano ceny u producentów, czy też przedstawicieli handlowych producentów maszyn ujętych we wniosku (dokumentacja z rozmowy znajduje się wówczas w aktach sprawy w formie notatki służbowej, zawierającej uzasadnienie podjętej decyzji wraz ze wskazaniem materiałów źródłowych,
- weryfikowane było uzasadnienie zakupu maszyny w odniesieniu do danego gospodarstwa przedstawionego w biznesplanie, w szczególności weryfikowana jest przydatność i komplementarność maszyn oraz uzasadnienie zakupu maszyn pod względem profilu i skali produkcji,
- w odniesieniu do inwestycji budowlanych weryfikowana była inwestycja ze względu na stosowaną i planowaną technologię produkcji.

W przypadku zidentyfikowania nieprawidłowości (zawyżona cena lub parametry maszyny w odniesieniu do skali i profilu produkcji) wnioskodawca był wzywany do złożenia wyjaśnień, korekty parametrów lub zmiany zakresu rzeczowego operacji.

W zakresie dokonywania oceny racjonalności kosztów oraz ustalania kwoty pomocy nie stwierdzono uchybień lub nieprawidłowości.

6. Terminowość rozpatrywania wniosków o przyznanie i wypłatę pomocy

6.1. Według § 19 ust. 1 w związku z § 35b i § 35c rozporządzenia, w terminie 8 lub 11 (2016 r.) miesięcy (14 miesięcy w przypadku wopp złożonych w 2018 r.) od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o kolejności przysługiwania pomocy Agencja:

- 1) wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do zawarcia umowy - w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wopp,
- 2) informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy o odmowie przyznania pomocy - w przypadku, gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.

Kolejność przysługiwania pomocy ogłoszona została w dniu:

- 28.07.2016 r. dla naboru 2016 r; termin na rozpatrzenie wopp ustalono na 11 miesięcy od daty ogłoszenia,

- 31.10.2017 r. dla naboru 2017 r; termin na rozpatrzenie wopp ustalono na 8 miesięcy od daty ogłoszenia,

- 20.06.2018 r. dla naboru z marca 2018 r. i 25.11.2018 r. dla naboru z lipca 2018 r.; termin na rozpatrzenie wopp ustalono na 14 miesięcy od daty ogłoszenia.

Według § 21 rozporządzenia wezwanie przez Agencję podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy wydłuża termin, o którym mowa w § 19 ust. 1, o czas wykonania przez ten podmiot tych czynności.

Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości co do możliwości przyznania pomocy, ww. termin wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień lub opinii, o czym Agencja informuje na piśmie podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy.

- wopp:

OR12-65000-1 złożenie: 2.05.2016; umowa podpisana 23.05.2017 r.

OR12-65000-4 złożenie: 28.04.2016, umowa podpisana 12.06.2017 r.

OR12-65000-6 złożenie: 28.07.2017, umowa podpisana 4.04.2018 r.

OR12-65000-7 złożenie: 21.07.2017, umowa podpisana 30.04.2018 r.

OR12-65000-8 złożenie: 16.03.2018, umowa podpisana 19.12.2018 r.

OR12-65000-9 złożenie 23.03.2018 r. odmowa 16.09.2019 r.

OR12-65000 złożenie 27.07.2018 r.; odmowa 29.11.2019 r.

OR12-65000 złożenie: 25.07.2018; umowa podpisana 19.12.2019 r.

W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono uchybień w zakresie terminowej obsługi wopp.

6.2. Zgodnie z § 29 ust. 1 rozporządzenia Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku.

Według § 28 ust. 3 rozporządzenia, w przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach, lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają dotyczących ich wymagań, Agencja wzywa

beneficjenta w formie pisemnej do usunięcia braków lub złożenia poprawnych dokumentów lub pisemnych wyjaśnień w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania.

Zgodnie z § 29 ust. 2 rozporządzenia (...) Agencja może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu wykonania przez beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie wypłaty pomocy, przy czym przedłużenie terminów wykonywania przez beneficjenta określonych czynności nie może przekroczyć łącznie 30 dni.

- wop:

OR12-65000-_____ , złożenie 25.04.2019 r.; zlecenie płatności 29.07.2019 r.

OR12-65000-_____ , złożenie 20.06.2018 r.; zlecenie płatności 11.09.2018 r.

OR12-65000-_____ , złożenie 22.10.2018 r.; zlecenie płatności 18.12.2018 r.

OR12-65000-_____ , złożenie 2.08.2018 r.; zlecenie płatności 20.09.2018 r.

OR12-65000-_____ , złożenie 2.08.2019 r.; w trakcie weryfikacji.

OR12-65000-_____ , umowa podpisana 19.12.2019 r., wop jeszcze nie złożony.

Przy weryfikacji wop nie stwierdzono uchybień w postaci przekroczenia 3 miesięcznego terminu na rozpatrzenie wniosku.

6.3. Informowanie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy o odmowie przyznania pomocy

W piśmie z 12.03.2020 r. dyrektor ŚOR w Częstochowie poinformował, że w ramach obsługi i oceny wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” odrzucono: w ramach naboru w roku 2016 - 192 wnioski, w roku 2017 - 20 wniosków, w roku 2018 - 142 wnioski, w roku 2019 - 6 wniosków. Przyczyną odrzucenia wniosków był: brak uzupełnień braków formalnych po drugim piśmie P-1/369, rezygnacja wnioskodawcy, brak uzyskanej minimalnej liczby punktów, brak dostępnych środków na udzielenie pomocy.

W zakresie obsługi wniosków ŚOR w Częstochowie miał obowiązek poinformowania podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy finansowej w przypadku, gdy nie spełniają warunków przyznania pomocy, w określonym przepisami terminie 8, a w przypadku wniosków z naboru w roku 2016 - 11 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o kolejności przysługiwania pomocy. Natomiast, zgodnie z § 2a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 października 2015 r. w sprawie wysokości limitów środków dostępnych w poszczególnych województwach lub latach w ramach określonych działań lub poddziałań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1755, z późn. zm.) w odniesieniu do wniosków, które zawierały zapotrzebowanie na środki przekraczające wysokość odpowiedniego limitu środków, miał obowiązek poinformowania wnioskodawców o odmowie

przyznania tej pomocy, w formie pisemnej, w dniu następującym po dniu, w którym upłynął ww. termin.

W odniesieniu do wniosków złożonych w roku 2015 i 2017 oraz 42,7% wniosków złożonych w roku 2016, termin poinformowania o odmowie przyznania pomocy został dotrzymany.

W przypadku 110 wniosków złożonych w 2016 roku, których przyczyną odrzucenia był brak dostępnych środków na udzielenie pomocy, do których nie były wysyłane pisma z prośbą o uzupełnienia, termin poinformowania o odmowie przyznania pomocy został przekroczony o 43-55 dni.

Zidentyfikowane uchybienie dotyczące terminu przekroczenia wysłania informacji o odmowie przyznania pomocy miało charakter błędu systemowego agencji płatniczej w systemach zarządzania i kontroli, zaprojektowanych w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi zasadami i przepisami.

7. Przestrzeganie obowiązujących zasad i trybu przeprowadzania kontroli w miejscu realizacji projektu przez Biuro Kontroli na Miejscu Oddziału

W okresie od 2017 roku do 12.03.2020 r. Biuro Kontroli na Miejscu OR w Częstochowie przeprowadziło na zlecenie BWI: 59 kontroli w związku z weryfikacją wopp oraz wop.

Spośród 8 spraw objętych badaniem kontrolnym Biuro Kontroli na Miejscu ŚOR w Częstochowie przeprowadziło na zlecenie BWI łącznie 3 kontrole/wizyty na zlecenie BWI na etapie weryfikacji wop (OR12-65000-~~1~~, OR12-65000-~~2~~; OR12-65000-~~3~~ /17/18.

W zakresie sporządzania dokumentacji pokontrolnej ŚOR w Częstochowie przestrzegał obowiązujących zasad i procedur.

Na zlecenie BWI Biuro Kontroli na Miejscu w dniu 12.03.2019 r. przeprowadziło z udziałem osób kontrolujących z MRiRW kontrolę na miejscu/wizytę, której przedmiotem była weryfikacja: danych zawartych we wopp/wop i ich załącznikach, poprawności realizacji operacji oraz zobowiązań podmiotu kontrolowanego wynikających z podpisanej umowy przyznania pomocy (sprawa: OR12-65000-OR~~1~~).

Kontrola na miejscu/wizyta została przeprowadzona przez inspektorów ŚOR w Częstochowie prawidłowo, tj. zgodnie z „Instrukcją realizacji czynności kontrolnych w ramach PROW na lata 2014-2020 dla operacji Modernizacja gospodarstw rolnych”. Inspektorzy BKM przeprowadzili kontrolę w sposób rzetelny i sumienny, odznaczający się profesjonalnym podejściem do kontrolowanych problemów oraz uprzejmością w stosunku do beneficjenta.

Inspektorzy terenowi wylegitymowali się posiadanymi upoważnieniami do przeprowadzania kontroli działań PROW 2014-2020 wystawionymi przez dyrektora Oddziału.

W toku czynności kontrolnych dokonano m.in. sprawdzenia zgodności zakresu rzeczowego inwestycji z zestawieniem rzeczowo-finansowym umowy, parametrów nabytych maszyn i urządzeń z deklarowanymi we wniosku o płatność, wyposażenia maszyn ze specyfikacjami załączonymi do faktur oraz zawartości ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie.

W zakresie wymaganego potwierdzenia czynności kontrolnych odnotowano z tabliczek znamionowych niezbędne numery identyfikacyjne, wykonano dokumentację fotograficzną maszyn i wykonano na fakturach i potwierdzeniach zapłaty odpowiednie adnotacje.

Na okoliczność przeprowadzonej kontroli sporządzony został Raport z czynności kontrolnych PROW 2014-2020 z 12.03.2020 r., zatwierdzony 12.03.2020 r. przez pracownika weryfikującego ocenę formalną „Raportu z czynności kontrolnych PROW 2014-2020”.

W wyniku przeprowadzonej przez inspektorów terenowych BKM kontroli na miejscu/wizyty nie sformułowano zastrzeżeń w zakresie właściwego przeprowadzenia czynności kontrolnych.

8. Realizacja wybranego priorytetu kontroli - dostępności i jakości usług publicznych oraz sprawności instytucji państwa ze szczególnym uwzględnieniem sygnałów obywatelskich.

Według wyjaśnień dyrektora Oddziału z 12.03.2020 r., w celu zapewnienia dostępności pomocy inwestycyjnej rolnikom w zakresie operacji typu „Modernizacja gospodarstw rolnych”: „(...) przed rozpoczęciem poszczególnych naborów oraz w trakcie trwania programu przeprowadzono szkolenia dla rolników, a także podmiotów przygotowujących wnioski o przyznanie pomocy. Szkolenia te były prowadzone głównie przez pracowników merytorycznych Biura Wsparcia Inwestycyjnego.

W trakcie spotkań z potencjalnymi beneficjentami szczegółowo omawiano warunki przyznania pomocy, a także odpowiadano na pytania i wyjaśniano wątpliwości zgłaszane przez uczestników. (...) Informacje dotyczące przedmiotowej tematyki były również rozpowszechniane przez pracowników Śląskiego Oddziału Regionalnego za pośrednictwem środków masowego przekazu, takich jak radio, telewizja oraz prasa i miały one na uwadze wolę dotarcia do jak najszerszego grona potencjalnych beneficjentów.

Ponadto informacje te (...) są na bieżąco udostępniane na tablicach ogłoszeń w Oddziale Regionalnym i Biurach Powiatowych ARiMR. Pracownicy na bieżąco udzielają informacji w trakcie rozmów telefonicznych z zainteresowanymi rolnikami oraz w siedzibie Śląskiego Oddziału Regionalnego”.

W piśmie dyrektora Oddziału z 12.03.2020 r. zawarte były również wyjaśnienia dotyczące działań podejmowanych przez Oddział w celu zapewnienia wysokiej jakości i sprawności obsługi beneficjentów w zakresie przedmiotowej operacji: „(...) pracownicy Biura Wsparcia Inwestycyjnego zajmujący się obsługą wniosków w ramach operacji przechodzą systematyczne szkolenia dotyczące obsługi przedmiotowego działania na etapie weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność.

Zgodnie z przedstawionym kontrolerom 6.03.2020 r. przez kierownika Biura Zarządzania Zasobami Ludzkimi Oddział wykazem 33 pracowników merytorycznych BWI biorących udział we wdrażaniu operacji według stanu na dzień 31.01.2020 r., pracownicy ci brali udział w szkoleniach dot. zasad ubiegania się o wsparcie na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych”, procedur obsługi wniosku w ramach operacji, obsługi wniosku o płatność w ramach poddziałania 4.1 Wsparcie inwestycyjne w gospodarstwach rolnych (lista obecności – 12 osób).

Pracownicy zdali egzaminy obejmujące procedury weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność (...). Ponadto osoby weryfikujące wnioski biorą udział w spotkaniach, gdzie omawiane są bieżące problemy związane z wdrażaniem poddziałania oraz zmiany legislacyjne. Spotkania te przyczyniają się do wypracowywania jednolitego systemowego ogólnokrajowego podejścia pracowników do zagadnień występujących w obsługiwanych wnioskach. Dodatkowo pracownicy uczestniczą w szkoleniach uzupełniających prowadzonych przez Centralę ARiMR, które poszerzają wiedzę przydatną w trakcie obsługi poddziałania, np. szkolenia dotyczące weryfikacji biznesplanów czy charakterystyki maszyn rolniczych”. Pismo z 12.03.2020 r. zawiera również stwierdzenie, że „w Śląskim Oddziale Regionalnym nie odnotowano skarg w zakresie operacji typu „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

W zakresie wybranego do kontroli priorytetowego zagadnienia dostępności i jakości usług publicznych oraz sprawności instytucji państwa, ze szczególnym uwzględnieniem sygnałów obywatelskich, ŚOR w Częstochowie podejmuje działania w celu zapewnienia sprawnej i profesjonalnej obsługi wnioskodawców oraz poszerzenia wiedzy producentów rolnych dotyczącej dostępnej pomocy inwestycyjnej.

W związku z wynikami kontroli zalecam Panu Dyktorowi:

- 1) zwiększenie nadzoru nad podległymi pracownikami w zakresie starannego i rzetelnego wypełniania kart weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność,
- 2) zwrócenie uwagi na konieczność przestrzegania zawartych w regulacjach prawnych terminów informowania o rozstrzygnięciach w zakresie rozpatrywania wniosków.

Proszę Pana Dyrektora o powiadomienie mnie w terminie 1 miesiąca od otrzymania wystąpienia pokontrolnego o podjętych działaniach w celu zrealizowania zaleceń pokontrolnych.

wz. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Ryszard Kamiński